

РЕЦЕНЗИЯ

от доц. д-р Момчил Мирчев

за присъждане на образователна и научна степен „доктор”

по професионално направление 8.2 Изобразително изкуство

на Станислава Борисовна Ангелова, редовен докторант в катедра „Скулптура“, НХА

за дисертационен труд

„Пластическият език в творчеството на Борис Гондов“

с научен ръководител доц. д-р Стефан Хаджиев

Дисертационният труд „Пластическият език в творчеството на Борис Гондов“ на докторант Станислава Борисовна Ангелова се състои от 164 стр., структурирани в увод, шест глави, заключение, библиография и богат илюстративен материал в приложението към текста. Използваните източници са 152 заглавия в неперидични и перидични издания. Станислава Ангелова споменава три публикации по темата на дисертацията.

След като се запознах с труда на докторантката, на мнение съм, че дисертацията е структурирана в теоретичната си част, с богат материал, който се обуславя основно от обширното интервю и мисли за изкуството и пластическите търсения в областта на скулптурата на проф. Борис Гондов.

В голяма част от темата е представено студийно изследване на неговото значимо творчество. Този дисертационен труд и докосването до неговото изкуство с размислите му за скулптурата и творческия му път като автор, ще представлява съществен интерес, за студенти и колеги, които се занимават със скулптура.

В областта на скулптурата проф. Борис Гондов е едно от значимите имена, оставили ярка следа в българската скулптура. Творбите му, в сферата на монументалната и кавалетна пластика са еталон за ярко пластично наследство и отправна точка към съвременните пластични измерения в скулптурата.

В уводът, докторантът определя структурата и параметрите на изследването. Дисертацията анализира голям обем информация, посветена на скулптурното творчество, която в своята тема, широта и детайли покрива изискванията за дисертабилност.

Поставените цели и задачи, в **увода** от дисертанта Станислава Ангелова, са изяснени на база, подхода и методите използвани в изследването. Основен акцент е изведената практическа и художествено-творческа дейност в творбите, характерни със силния си обемно-пластически език в творчеството на проф. Борис Гондов.

В дисертацията се упоменава целта на научното изследване, което се явява и като важна необходимост от пространно проучване на творчеството от пластична гледна точка на проф. Б. Гондов. До този момент в сферата на изкуствоведските анализи, името и творчеството му заемат важна част. В историята на българското изкуство в различни монографии, студии, периодични издания са посветени на автора и неговите творби и симбиозата с архитектурата. Основният принос на дисертацията съдържа в себе си, освен всичко по-горе изброено и описаните творчески възгледи от първо лице на автора.

Тук се засягат методите на изследване: историографски, биографичен, сравнителен, както и синтез и логически изводи.

Художественият изказ на скулптора Б. Гондов е богат и разнообразен и разполага с големи възможности за изучаване, които биха допринесли за бъдещите поколения скулптори.

Предметът на изследването е пластическия език в творчеството на проф. Б. Гондов. „Понятието пластика за скулптурата е толкова важна, че почти се е превърнала в неин синоним. Пластическият език на проф. Б. Гондов е на изключително равнище, което само по себе си е достатъчна причина то да бъде изследвано.” - пише Станислава Ангелова, и аз съм напълно съгласен с нея.

Изследователските цели и приноси, които си поставя докторантката са интересни като разработка на поставената тема. Тук ще спомена някои от тях като основни отправни точки в нейната дисертация, а именно:

1. В научно-теоретична посока ценността на дисертационния труд е в актуалния поглед към творчеството на видния български скулптор Борис Гондов и в съвременната преценка при разглеждане на пластическия език на неговите произведения.

2. Полезността на дисертацията в научно-приложна посока е в това, че се отделя специално внимание на творческия и жизнения път на един изявен автор с голям принос в областта на българската монументална и кавалетна скулптура.

В **първа глава**, дисертанта разказва за професионалният и житейски път на Борис Гондов. Описва оформянето на пластичния възглед на младия скулптор от неговите преподаватели по онова време в художествената академия „Николай Павлович“, а именно следването му в класа на проф. Марко Марков, който има голямо влияние в изграждането му като скулптор с неуспорими творчески качества и пластичен език.

Борис Гондов създава творчески и колегиални взаимоотношения с творци оставили следа в българското изкуство, сред тях са големите имена и преподаватели в Художествената Академия, по онова време като проф. Иван Фунев и проф. Любомир Далчев. Във времето, в което той се е развивал като творец и е учил и работил с едно от имената на българската скулптура проф. Валентин Старчев.

Дисертанта изследва едни от най-важните изяви и разработки на теми в скулптурата, които младият Борис Гондов стартира своето активно творческо присъствие в монументалната скулптура. Темите са историческите личности и героизмът на борците за свободата на Родината ни, тема която вълнува по онова време творческият живот на България. Описани са детайлно многобройни участия и награди в ОХИ на СБХ, които оставят положителен начален отпечатък в творчеството на проф. Борис Гондов.

Изследването на дисертацията описва и многобройните му пътувания в Европа, които в последствие изграждат в него друг поглед, както и обогатяват пластическите му виждания.

Във **втора глава** се отделя внимание на обучението при неговият преподавател в академията проф. Марко Марков, придобитите от него знания и умения в областта на скулптурата и по-точно т. нар. „планово“ изграждане на обемите в скулптурата. При този стил на работа, важна роля играе светлината, която изгражда формата и обемите на пластиката по един неповторим начин, като им придава плътност, вътрешна сила и уверена завършеност на формата. Този метод на работа е използван от големите майстори,

